

90 Ft

Ötvenéves vagyuk. Az ebben a kötetben szereplő munkák nem afféle „szép versek” vagy „legjobb” kiállványok válogatása, hanem – a terjedelem szabottságától is függetlenül – igyonod jelzőelőpök, haminchiém ecriendő állomái. A közösségi sori, a történelem és a „magánélet” elválaszthatatlan történeti- nek íve. Még első könyvem, az *Első Rokvám* fülszövegében fogalmartam, hogy a költészet célja a szembeállítás. Évtizedek – egy kor szembeállításé önmagával, személyes sorunk tükrében. Ezt máig valóm. Ekkeppen azokkal érek közösséget, akiknél nemzedékemben „gyomorban görögül a feszültség / vesében kö- vesztés a hullatárság”. Mindezt „az emberélet útjának felén” immáron túl.

Pass Lajos

PASS LAJOS

A szárazföld vitathatatlan

VÁLOGATOTT VERSEK

Z-füzetek/73

PASS LAJOS

A szárazföld vitathatatlan

VÁLOGATOTT VERSEK

BUDAPEST

Z-füzetek/73

**A sorozatot szerkeszti
SIMOR ANDRÁS**

**Fedélterv és tipográfia
JORDÁN GUSZTÁV**

© Pass Lajos

Ötvenéves vagyok. Az ebben a kötetben szereplő munkák nem afféle „szép versek” vagy „legjobb” költemények válogatása, hanem – a terjedelem szabottságától is függetlenül – úgymond jelzőcölöpök, harminchárom esztendő állomásai. A közösségi sors, a történelem és a „magánélet” elválaszthatatlan történéseinek íve. Még első könyvem, az *Első Rekviem* fülszövegében fogalmaztam, hogy a költészet célja a szembesítés. Évtizedek – egy kor szembesítése önmagával, személyes sorsunk tükrében. Ezt máig vallom. Ekképpen azokkal érzek közösséget, akiknél nemzedékemben „gyomorban görcsöl a feszültség / vesében kövesedik a kiúttalanság”. Mindezt „az emberélet útjának felén” immáron túl.

Pass Lajos

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

Övemben tör pihen: törésnyi ág

Világom

Világom,
sorsom,
számadásra készen,
íme, előtted állok. Ingemen
gyűrődés nincs. Halotti is lehet,
vagy elgyűrődhet újra:
hazám, arcod nyoma ha rajtmarad.
Én átnyújtom,
itasd rá veritéked!

Egy fürdőszobára

1. Ki magyarázza?

Ki magyarázza e széles áhítatot?

Mint aki beleszédült a sohanemlátottba,
s hogy állva maradjon, a valóra tapad,
s épp ébredése döbbsenti a szépre:
hogy égre lökhetik tapintható falak,
úgy állok itt.

S ami volt tegnapelőtt: halmozott rendetlenség,
s ami lesz – egy hét még – üvegszemű szokás,
e percben szimbólummá növekszik,
átlényegül, és tart a varázs.

Csordul a víz, és évezredek szennyét
mossa le rólam: jobbágy dédapám
küszöbök elé görnyedt szenvedését,
a ráakódott megalázkodást,
jajgató szekták ferde imáit,
borzolt tudatok lopózó szavát,
ínség-átkozta estéken elsírt
reményeket, mindegy-igét, magányt.

Mert szentéllýé lett e párméteres helyiség,
hol áldozhatunk, mind újabb tisztulásnak,
míg beragyogja az ébredt felelősség:
a csempék szent egymásrautaltsága.
A gázláng forró, mint a bizalom,
s a kristály fény e gyónó ablakon
lassan országnyi alakot ölt.

A falakon, íme, rend világít,
s pacsirtatestű álmokat vigyáz
egy hajlékonyágú cső.

2. Anyám

Ötvenkét évig várt fürdőszobára,
s most a fogható káprázat neki,
hogy megtisztulhat e házmesterlakásban,
a penész-verítéket elfeledheti.

Ha mondja is, oly távoli a szó
szívének, hogy valóra vált hite,
s a kádra teszi a régi lavórt,
hogy legyen miben megfürödni.

1963

És amikor...

És amikor visszaszivárgott szívedbe a sírás, és szemed, mint addig kútfenéken lapuló érc, a száraz mélységből előtündökölt, akkorra tudtam: szívedhez szólhatok csak. És igen különös hangon szóltam.

Ne sírj! Majd elmegyek a
hegyek közé, és
úgy jövök vissza, mint valamelyik
nyári éjszakán a szél.
Kincses szél, aminek szinte testét
tapinthatod.
Ismered: van, hogy megbomolsz
ilyen széltől, és csak
keringesz az udvaron, mint
falba temetett csövekben a víz, és
teszel valamit, amitől
orrodban marad örökléted illata, hogy
keservesen keresd halálodig ennek az
illatnak a testét, mígnem
valamely keservedben, mikor már
úgy érzed, nem gyötörheted többé
emberi alakban szeretteidet, akkor
el kell köszönnöd, és vissza kell
térned hozzám: immár újra emberi alakhoz,
szél alakjában, hogy
keresselek, hogy megtaláljalak,
hogy elveszíthess, és keress keservesen,
és rám találhass, és elveszejthess,
mint az időtlen idő.
Úgy legyen.

Egy ünnep látomása

Már döfködhetik a füvek a szelet és íme,
tócsában fröcskölődhetnek madarak és
lábat áztathat mellettük akárki istenborja.

Gyorsan vödör kerül az eresz alá, a fa alá:
az eső eztán el ne inaljon. Ó,
fehér koccintást! ünnep ez, záporharangos,
gilisztacsalogató délelőtt.

Mert – miképp is volt? – a fölkapart arcú földekből nem
fakadt semmi.

Szégyentelen lyukakkal tátongtak a kutak.
A mesebeli békák nem rángathatták magukkal a kölyköket,
lelkük elszivárgott a vízzel, de
– világ pofonjaként – bőrük ottmaradt, züllesztve valóssá,
buborékká püffesztve az iszapban.

Volna miről mesélni, de por lepi még a torkot.
Hiszen a sírás is öröm volt;
megkerült gyermek, elveszettnek vélt bicska. Így aztán

nem tréfa ez az ocsúdás. Mert nem rossz álom volt az egész
csak.

Eztán,
ha faltól falig részegedünk is, a magunkét isszuk,
föld, fű, barom, ember – akinek jussa.

Történet

A fennsík pereme villant, mint a kard.
Ez volt a jel! Szökni a házból!
Nyolcévesen, vagy még korábban? Érzem: enged a zár.
Amott a célpont, futólépés. Ovemben tőr pihen:
törésnyi ág.
Csak talpam csattogása az agyagos csendben,
csak a felderítő madarak zuhanórepülése,
csak a hasalás, föl, futás, hasalás, föl – a dombra, ahol
négyesben, ötösével is elkap minket a rémület, föl –
egyedül.
A sisakért, a síron, a kereszten. Az ismeretlen katonáén.
Föl, zihálva, szemben a nappal, virágok torkolattüzével,
kúszva, kardlapozó füvek között,
gránátot: göröngyöt hajigálva a bozótos drótsövénye alá,
mire – roppant legyező – szétterül a fennsík.
Szívemben a ledöfött félelem még rugdal, vonaglik.
Kamillák roncsa körbe-körben. Ez a sisak
az utca kincse lesz, hát győzelemre!
– Térdem, vállam már véres.
Két kézzel fogom meg, illesztem fejemre.
Államig beborít. Térdre esem. Csönd,
fültépő, sosehallott. Orromat törí a vas, már
kiáltozok. Csak sunyítva,
lábamnál picit körben látom a győztes, felszabadult füveket.

Mert látom a tükörben arcomat

Fölsorolás fekhelyeimről

Kezdetre nem emlékszem.

Később jöttek a rácsok.
Tudom: vállam se fért ki,
bár fuldokolva féltem.

S hogy kurta lett a pokróc,
apám s anyám közébe
vertem magamból éket.
Már szakadásra mentség
lehettem öntudatlan.
Nem kapocs: választóvíz.

S homályosan, hogy pállott
és púpos matrac dombján,
nyújtva, negyedmagammal,
falun, agyagos nyárban,
és megint rokonoknál:
ferencvárosi roskadt
díványon fejtől-lábtól:
hajónak hinni jó volt.

Későbbről tiszta minden:
két szék között egy újabb,
pokróccal egyengetve.
Soroljam? Került úgy is,
három évig önálló
heverőn lelt a hajnal,
épp mikor megkettőző
tűzben osztottam volna.

És néhány átmenet még:
szállodák, szalmazsákok,
sátrak, padok és semmi,
félórákra megismert
rugók, huzatok, kócok,
réti fű, kazal, izzadt
vonatfülkék, barátok
hálósákja a parton.

Elnökök, partizánok

haltak, szűkvállú, sápadt
lettem, és néhány centit
még rövidül kabátom.

Szűk lesz e fotelágy is.
Összecsukható éjek
árkolnak, éber csöndet
őrzök számon. Szerelmem,
nézd: kifestőkönyvet vettem
meg sem fogant fiúknak.
Nyugodj: fél ország fekszik
közöttünk.

Úgyse hit tart
erősnek, mitől volnék
szomorú hát?

Most est jó,
s jó e játék, hogy gondos
tűnődésben marasztal
hétalvók s fecsegők közt.

1967

Vágyak és játékok

Jó lenne azt mondani, hogy mosatlan ingben is szellős a
kedvem.

Jó lenne, hogy vacsorázatlan is jó csavarogni a hűvös
lámpák alatt, tréfából belerúgni a földbe,
hogy nevetek ezen az egészen, mert úgyis az én szívem
dong
a delekben.

Ezek a gyerekek gitárral nem véletlen verődtek össze a
téren.

Beállók bámulni őket, pedig nem tudom, melyikünk a
közönség.

Kell valami ritmus, ha már a fegyverek elhallgattak, de a
téglák se verődnek közösen tenyerünkbe.

Hátba kellene ütni az első idegent, aztán hebegni-habogni,
hogy hátulról mintha ...

Törnek a gallyak, talán íjat hajlíthatnék belőlük,
mint a filmekben. Egyenként jönnek a nők, hát persze,
mindegyik
enyém.

Mint a filmekben.

Jó lenne azt mondani, hogy unalomból vettem fűszálat a

számba.

Jó lenne azt mondani, hogy dacból nem mosom le a képem.
Jó lenne azt mondani, hogy fütyülök a fűtött szobákra.

Merthogy a tengert is én köptem.

Merthogy így tetszik nekem. Hogy vállon veregethessenek:
így jó,
ez a szakadt cipő, ez az ifjonc hányavetiség, no de bajban
mégis
a támasz...

Jó lenne azt mondani, hogy így tetszik nekem, hogy
szabadon legszebb a zápor, porban őszinte az ölelés,
kenyérhéj:
kölyökös koplalás kell.

Most csak rágyújtani szeretnék.

Kórházak, fizetések löknek előre. Látod-e: pirulnak az ágak,
puha, gyönyörű avart hordok az öledbe, csupa lila, lehullott
levelet,
levélhullát? Ez nem a háború szaga, csak az égő gaz szűkül
a
kertek alól.

Kihez is beszélek?

Zsebre dugom a kezem, talán így jobb, mint ha lekötözném.
Játszanak, összeverődnek, verik a hangszer a fiúk,
verekednek.

Verik otthon apáik az asztalt, asszonyt, kártyát. Ütemeznek
az

órák,
verődnek tenyerek, vagonok, vergődnek drótok, huzalok,
húrok,

kell valami
ritmus, ha már a fegyverek elhallgattak, de a téglák se
verődnek

közösen tenyerünkbe, hát összeverődnek a fiúk, beütött
kirakatok hasadéka a hajnal, reped a lányok blúza, már csak
egy

percig
fölizzon a bőrük, csak egy percig izzón, amit tesznek.

Törnek a gallyak. Talán íjat hajlíthatnék belőlük.

Mint a filmekben. Egyenként jönnek a nők, hát persze:
mindegyik
enyém.

Mint a filmekben.

A tűz nyitját keresem csak, amitől
forró lett lábam alatt a talaj.

Jó lenne azt mondani, hogy virtusból vetem meg a vonatot,
veszem
nyakamba a lábam.
Jó lenne azt mondani, hogy én köptem le a képem, hogy
mutassam
hovatarozásom.
Jó lenne azt mondani, hogy nem is akarok tartozni sehova,
és hogy
én hívom magányom.
Jó lenne azt mondani, hogy e pincében érzem igazán otthon
magam,
itt le sem zuhanhatok.

1967

Lepattogzott falak alján

1.

Erős dohánnyal élek este, meszes vízzel
edzem a csuklóm. Konokabbá fen a hideg már,
– egymást élező kések: élünk –
egy ország napjaiba hasadva. Nézd az arcom,
barátnőm: karmolom magam éjszakánként,
oly álló, párás, szép éjszakákon.

Ernesto Che halott, s eléggé
nem fáj nekem se. Ki mesék hőseit is sirattam,
szűkebb szabályra lettem felnőtt, látva:
az ember nem hal harcban,
se bölcsességben, csak elkopik. Rohamok ülnek
nővéremre s apám szivén acsarodik
a gyűlöletté gyült fájdalom már. Közéjük szó, hogy
tehetetlen csak rángok én is.

Nem hull az ember: elkopik. Árnyékká fogyva
konyhám körül még tesznek-vesznek, oly hallgatag,
hogy emlékként búvik élő bőrük
homlokomhoz, ha kezükre hajtom.
Barátnőm! Vásott tél elébe zúzos aggyal,
szítás kabátban kell indulnom.
Szegett ágú bokrok enyésznek.

Volna közöm e múlt jelenhez? Még elég ifjan,
hogy keskeny életem szembeköpjem,
ki kell vágnom magam kerítő, záruló korom gyűrűjéből.
Szűkebb szabályra lettem felnőtt, látva:
így az ember csak elkopik, de
nincs jogom ilyen joghoz kötve

új nemzedéket nemzeni.

2.

Nézd, lepattogzott falak alján
élek, ujjamban vézna vérrel.
Még nem kérdezte senki meg:
jól élek-e és egészséges
lángban állok, ha nőre nézek?
Míg cseperedtem, csak hiányzott
a bővebb kenyér és szélesebb szó, de

mára, mert minden így maradt
– szükségeimre szűk valóság –
kitetszik dolgaim alól
csontom s csontig húzott fegyelmem,
hogy a víz harmadszor dobna fel már,
ha a víz volna hasonlat életemre.

Hát kinek élek ily fegyelemben?
S ha fegyelemben: meddig önként?
Meddig áldozat, mettől alázat, árulás, hogy
úgy gyúródok önmagamba,
hogy kifordul végül húsom, lelkem,
és vézna véremben úgy terem meg
a hazugság, az alku, szégyen,
mint tüdőbaj, vérbaj:
proletárkín – szívembe kúszik;
ily férges szívvel tiszta társnál
miféle szerelmet keressek,
miféle vágyat,
s miféle nemzedéknek tenyésszek
alkuimból melegágyat?

1969-70

Egyébként

Látom a tükörben arcomat, látom
vonaglásait: pengének kiszolgáltatottan.
Látom fölremült szemem.
Látom fogatlan számat.
A rútság rétegeit, a szivacsos bőrt, látom
a régen oly telihold-szemet, az immár
fogyóhold-szemet, sarlós macska-szemet a
madarak lestében.

Hallom az időjárásjelentéseket.

Hallom a vízállásjelentéseket.
A piaci tájékoztatókat.
Hallom a mai napon a világháború kirobbanásának
tíz éve legnagyobb veszélyét.
Hallom az ellenakciók és a békeharc frontjainak
irányát.
Hallom a falba zárt csövek nyögését.
És májusban, hogy a fűtőtestről pattogzik a festék.
Hallom a viccet, az elsőt, harmadikat, tizediket.
Hallom az esőt.
A padló mállását hallom.

Érzem a foghíjamon torkomra szökő hideget.
Érzem kevés fogamban a fájdalom barlangjait, tövükben
a tályogok egymásba tágulását.
A gyulladás gócait.
Bordám alatt a csikorgó, rezgő fájást.
Lejjebb a bélgörcsöket.
A sietni nem-bírást.
Minden mozdulatra szögesdrót rései közti kúszást.

A szív szüntelen döngését, a levegő útjába állót.
A mindig másmilyen, mindig másfelé vonuló kiütéseket.
A vásó vállat, térdet.
Ecetbe mártott agyat.
A két szorongó perctől hányást.
Örökös hányingert.
A huszonnégy kilós súlyleamaradást.

A szemhunyásra szédülést, ágaskodásra halántékgörcsöt.
Tapasztalom a félelmet; a váratlan veszélytől, a
valamitől, a kiszámíthatatlantól, de a
mindig bekövetkezhetőtől.
Tapasztalom a doktor-fóbiát.
A hivatal-fóbiát.
Az alvó embertől, a néma embertől a félelmet, mert
valami történhet –
én nem mozdulhatok:
érezem az úttestre lépve, hogy a síneknél eltévesztem az
utca hosszát és keresztjét,
elfelejtem az indulás irányát.

Tapasztalom a reszketést.
Az éjszaka-fóbiát.
A félelmet a tollas madártól, a hirtelen rebbenő
madártól, a tollseprű tapintásától
eszméletvesztést.
Látom az ágak árnyait emberré formálódni ablakomnál.
Hallom a kinti zajokat léptekké rendeződni.
Érzem, hogy a szívdobogás nem erősödhet tovább.
Érzem, hogy belenyugszom, hogy számot vetek.

Látom árnyékomat: elválnék, visszarándul.
Érzékelem, hogy csak a falnak beszélek, míg nem
tapasztalom, hogy a falnak is füle van.
Magam tudom csak megmutatni, nekem milyen szeretet
kellene.
Magamnak a páros ágyban.
Magamnak a könyvek fölött.

Látom a tapintat, a gyöngédség, az udvariasság és
méltányosság zsákutcáit:
érezem az érzékiség torzulásait, az érzéketlenség
falához eleve visszapattogásra dobált labda
kényszerét.
Tapasztalom a pofonig robbanó indulatokat.
A jármű-fóbiát.
A nyakkendő és gallér utáni sóvárgást.
A külső feszességét.

A nadrág élére való vigyázást, mely útja a fegyelemnek.
A megrendülés utáni sóvárgást.
Akár egy templom iránti sóvárgást.
A megrendülés vágyát, egy jó szavamra kigördülő
könnyecseppet.
Egyetlen ember hitét.
Esetleg egy mentőkocsi hangját, amire torkon akad a szó,
ami végigszáll a városon, minden hangoktól
különbözően,
fehér mentőkocsi-angyal.
A vágyat tapasztalom,
egy felkészítő,
egy meglepetésnek hozott gyufásdoboz,
egy levél után, amiből nemcsak a panasz ömlik, hanem a
segítségkérés szavai is,
egy komoly arc,
egy végigmondható és megválaszolt mondat,
egy hegedűszóló,
egy mondat után, mely hivatásomhoz parancsol;
mert hiányzik,
mert látom a tükörben arcomat,
látom vonaglásait pengének kiszolgáltatottan.

1970

Zsebünkben körmünk-szaggatta lyuk

Talpig verítékben: itthon

Huzatosra nyitom az ablakot, és nem sodorja ki semmi innen ezt a szorongást. Hozzáláttam leélni mindennapjaimat, égettre vitáztam a torkom, hozzácsapódtam, akihez lehetett, berúgtam, ettem, dolgoztam, mint akinek szénája rendben van; mindig akadt, aki fizessen, hát izzadtan, félelemmel, de meghajlítottam mozdulataimat, szavaimat színeztem, és gyógyszerekkel szívattam veritékemet, hogy ne tagadjanak ki egy mulatóból emlékeimmel, amiben kisvárosok zsugorodtak, megszikkadtak a napon, föl sem fedezve oly szegénységben, hogy a galambok vakolatot haraptak, s az elkínzott utak agyagján kimarjultak a kerekek, s a gerendák hasadékaiban a legyek összeasztak, leszáradtak, mint leprásról a hús.

És a reggel partjairól az éjszakáig ahogy átvergődtem: munkákon, szolgálatokon, ebédidők szigetei közt fuldokolva, amikor, hogy ne járjak meztelen: iszonyúan idegen dologban fillérekért megmásítottam mosolyomat, tenyeremet, szavaimat, ráfogtam primitív kis kötelességeimre, hogy életem egyetlen célja, nehogy szétmarjam a könyveket, aktákat, köpenyeket, míg körülöttem a város tele volt bizonytalan hírekkel, rémhírekkel és igazakkal, hisztériával és szomorúsággal, és a lakásbörzén fölszökött lázban tántorogtak pénztelen, könyörgő falusi lányok, akiket az ország elfelejtett megmenteni, tántorogtak lerobbant családapák, akik alá az ország nem adhatott talajt, és a közeli pályaudvarról közben érkeztek, dőltek szakadatlan a földekről idefutók, akik megmagyarázatlan fájdalmukban a hálókocsikat leköpdösték, mert beleizzadtak ingükbe, mikor még föl sem vehették.

És ittam, táncoltam, alig áttetsző fényben, mert jobb volt elhinni, hogy gazdagabb öröme sose futja, hogy átfúrhatom merő érzéseimmel azt a falat, azt a falat áttörhetem, ami rám veretett a veszített szerelemben, ahogy elvesztetten: ittam, táncoltam, és elképzeltelek fehér ruhában a fölfeszült ég alá, mert

szép voltál te szakadatlan, mert megráztál engem szüntelen, mint évszakok váltása a földet, és míg ágaskodó érzéseim reszkettek mindig készülöben, mindig sóvár idegeim míg villódzó testté lealáztak: fölgyülemlett vad áhítattal kútjaimból feltört feléd hajló forróságom, megégtek karok és térdek és vállalt, de nem találtam soha egy szemet, ami fényével, mint a szivárvány, folytatta volna szememet, nem találtam egy kezét, ami – ha megbénulnék – termékennyé tehetett volna engem, hát fuldokoltam idegen hajlatokban, amíg már hiányod is a tisztaság volt, mikorra valahány nap ilyen lüktetés lett: fölszívtalak tudatomba, átáramlottál rajtam, ráleheltelek dolgaimra, fölszívtalak újra, ott ziháltál ázotán és hevülten, mikor azt hitték, gátatlan az én sodrásom, te tágultál akkor tudatomban, és át nem törhettem én azt a falat, amit körém vertél, mert minden vereségemmel megerősödtél, fájdalom megerősítetted, így tereltél újra alig áttetsző fénybe, így tereltél magad elől, mégis magadhoz.

Mert két út volt: kifordítani magam, percenként magammal elhítni, hogy nem létezel, ha létezik más, elhítni, hogy létezik part patak nélkül, hogy mint fuldoklót, ha görcseiből szabadítani úgy akarják, hogy lélegzetét fojtsa vissza végképp, elhítni, hogy szöveget verhetek üregbe, plántálhatok magot szövetbe, hogy örökre tűnik el az ablak, ha egy függönyt rábocsátok; és ha örökre tűnik el az ablak, ha befalazom, ha az ajtót is befalazom, mi ment meg engem akkor vakságtól, fulladástól, mert eltűnik-e a fény, ha forrását eltitkolom, de: eltűnhet-e, szabad-e tűnnie?

Mert két út volt, és le kellett hajtani a fejem: nem megadóan, de homlokomat szegezve, és kezem ököllé kellett préselni, nem keserűen: akarattal, mert gyötrelmes fényednek elébe kellett menni, mert egyedüllét és tehetetlenség szorítójában is és szegényen és csak szegények között is és fájdalmat és örömek híját föl vállalva, a remény fűszálairól százszor leszakadva kellett elébed menni, mert minden bűvás, rejtezés, letérés: csapda, halálos, ahogy hiába kaparnám magam mind mélyebbre a földbe, egyre lejjebb: csak felszínre érnék, felszínre újra és megrekedve: közepén pusztulnék megrekedve, hát föl kellett vállalni azt az utat; a megszorítottan, de a csak megszorítottan feléd vezetőt, míg a hétköznapi és ünnepek percei kicsapódtak bőrömön, és a külváros korma halántékomon fényessé lett, fölizzott kiválasztóan a körutakon.

Mert két út volt, míg a bombatölcsérek száját betömték

szeméttel, és nemzedékem meleg, érett homokba
hemperedett,
amivel kitikkasztották, elrejtették szemünk elől a
háborús víztárolókat, és apák és anyák járták velünk a
várost, vállaikon, a tömegek vállán, ezen a könyörtelen
tengeren, fehérén és egymás hangját fokozva, mint a habok,
úgy hullámzottunk mindahányan. Mert tudta mindenki:
mi csapódunk a partra egyszer, mi zúzódnak a sziklák
fehérén porrá, de a mi karmos akarunk elgyötri,
elgörgeti egyszer valamennyit. És fölserdültünk és
fölnőttünk.

És szelídültem és vadultam, mint akit önnön házából
kizárnak, és elfáradtam és nekikeseredtem, míg úttalan
utakon hordoztam az elképzelt jövőt, országutak
szegélyén integettem, könyörögtem, köptem, míg
sárban, kövekkel töretve kölykök kaparták magukat
az iskolák felé, és nem volt víz, és nem volt villany, és
nem volt hús annyi tanyán, és lezuhantak repülők, és
fölszálltak és összeégtek, és fölszálltak megint diadallal és
makacsul úrhajók idegenben, míg
kiürültek, megvénültek a falvak, megráncosodtak a földek,
és kamaszlányok bújtak át a körfolyosók korlátain, és
iskolatársaimat viszontláttam megbilincselve,
szégyentelenül,
lábszárunkon horogkereszttel, tetovált fegyverekkel, és
láttam szemükben szólatlan rám verődő vádjaikat,
letagadhatatlan
bűneimet: a cinkosságot, amikor elfelejtettem észrevenni,
hogymiféle ritmus ölelheti magához őket, miféle ritmus
hiányzott
az életükből, az életünkből. Kiért üvölthettek?

Mert benéztem a kapuk alá; és takarítónők opálos szeme,
mint
üvegcsont, már-már fölhasította fehér ingemet. Mit
akartam?

Mint kínokban foggal-mart ököl: a hold fönnakadt,
mindig ütésre készen, míg üzerekkel is összeröhögtem, és
elsírtam magam egy virágon, amikor már
nem tudtam végképp, miféle köhögés szakíthatja föl, milyen
kés nyithat utat, hogy ez a szorongás belőlem kiszakadjon.

Mert fehér ingemet megoldasztották, lemarták emlékeim
egy mulatóban, ahová menekültem, mert azt hittem:
lehetek idegen itt, ha nem lettem otthonossá, mert
gyulladtra üvöltöttem a torkom a tüntetéseken, a
bombák ellen, amihez, azt mondták: nincs közöm, és
üvöltöttem, talpig verítékben a termekben a vijjogó
gitárok között, amihez, féltem: nincs közöm, kiabáltam és
magyaráztam, és elhagytam magam éppannyiszor, és
átvertem

annyiakat és mindenik percben; üvöltöttem, ha hangtalan, ha élesen, mert nem volt a kezemben semmi, mert láttam: az ország
mit hagy rám, mit hagy felnőttkoromra, mert tudtam: egy nemzedék majd fölleli rajtam minden keserve nyitját, mert tudtam, nekem kire kellett mutatni ujjal, kire kell máig, és éreztem: ki kell valahogy törni mindenik percben, kiforgatni, kimetszeni a földből megannyi gatz, a rám csavarodót,
üvöltöttem, hogy miért nem veszik észre, és üvöltöttem, hogy
nem tudom, hogy nem akarom észrevenni én se, mert két út volt –

Mert két út volt, és le kellett hajtani a fejem: nem megadóan, de homlokomat szegezve, és kezem ököllé kellett préselni, nem keserűen: akarattal, mert ereimben fojtott szerelem rögeivel, rohamok, veszélyek közepette, talán felelősségből, talán félelemből, de
meg kellett tudni: ha idegen nem vagyok, ha itthon nem vagyok,
mielőtt e fulladás végképp torkon ragadna: föl kell vállalnom
azt az utat, a teremtőt és tagadót, ha terméketlen is, de tevékenyen, mert minden bűvés, rejtezés, letérés: csapda, halálos,
és hiába vézna váll, meszetlen csontom: olykor fölpattanó idegeimmel, ha mindig ingerülten is, tudok, tudok annyit amaz
úton előrelöködni, hogy szégyen, szégyen le ne taroljon.

Mert mit tudom én: egyetlen fájdalom is feloldódik-e, megmenekül-e egyetlen halálig-sebzett élet is az én mozdulataimra, de tudom, mert menekültem, mert volt mi elől a
közöny futóárkait magamnak megásni, tudom: ezért nem szívódhatok fel közöttük, ezért nem tűnhetek el; nem is, nem is a szégyenért, de mert nincs, mert nem létezik menedék, míg kell menedék. Ez az ország megismerte a buzgárokat, mikor irdatlan gátak mögött csapott fel észrevétlen
és irtózatosabban, és falvakat kapart ki a földből, és erdőket borzolt halottá. Mit értek a zsákok, a rudak, a kövek?
A vizet, a vizet kellett levezetni, elapasztani, kiszárítani. Mert nem lehetett másképp. Mert nem lehetett több oltalom egyetlen éjszakánál. Mert nem volt elegendő egyetlen éjszaka.

Halkan és folytonosan, mint a távoli tenger emlékei

tudatomban:
szállnak, itt szelíden morajlanak repülőgépek, akár e nép
gondolatai
közt a költöző madarak, a mindig visszatérők,
az otthon szépséges bizonyítékai: a mindig úton levők.
Mert a visszaérkezés: az út, az itthon: a vívódás, a soha nem
ernyedő; és nem lohad, tudom, a szorongás soha bennem,
de tudom:
így leszek itthon, szabad így leszek, míg a félelem
cserepezi számat: van mit féltennem, míg rekedtté tesz a
harag: van miért, van kiért gyűlöljek, de csak így, csak
így tarthatom meg, el csak így érhetem. E nyárutó heve,
tudom, mocsokká csak így nem csapódik.

1967

Tételek

Fodor Tamásnak

Crescendo

1.

Nagyon kevés az idő.

S nem pokolgép-e a szív?

Vagy verése szakadatlan dobpergés,
ami a kivégzőhelyre:
az áttörni elmulasztott falak tövéhez
visszakisér?

Egy-egy szívdobbanás, ami egy szót, egy kézszorítást,
ölelést kísér, még
hány esztendőnyi dobogás nyitánya; mint
írásjel –
miféle mondatot zár? S ejti a hangsúlyt,
vagy fokozza? Felelj: a szív verése
mihez lehet hasonló?

Kapudöngetés? Vagy hallatán lábak dobogása a lépcsőn?
Csapóajtók csattogása, téglacsengés, rőzseropogás,
díszsortűz, sorozatvető, körfolyosókon körözés,
körömpattogás,
blúzgombok zuhogása, szőlőszempergés, vasra vert
eretnekek koponyáján kopogó víz?

Gyaluszó?

Hányféle hangot hallathat a szív, melyiknek lehet
nyitánya egyetlen dobbanás, ha szólsz? Felelj:
nem pokolgép-e a szív,
s ki mellett robban?
Vagy a visszahulló föld zubogása,
míg zászlók zihálnak a város felett?

2.

Jó nekünk, reményteleneknek, jó nekünk,
kiábrándíthatatlanoknak,
akik nem teszünk semmit, nem határozunk el semmit,
akik vágyunk – eleve lemondva,
akik elcsodálkozunk a beteljesedésen,
akik nem merünk,
kinek ujjahegyét
illetlen tapogatózások delejezik
méltó, szép szerelemre,
akik nem járunk lábujjhegyen,
nem ragasztunk szakállt,
mesebeli utunkon csak a halacska pikkelyével,
kismadár tollával,
kinek sohase célja a sárkány ellenében,
csak jutalma, a fele királyság.
Jó nekünk, akik nem ágálunk, és nem ágaskodunk, és
nem vagyunk pionírajai az ismeretleneknek, akik
nem szállunk csillagok felé, de
mint a Föld: húsába épült meteorokkal,
itt bolyongunk,
agyagos bőrünk alatt csillagok titkát tudva.

3.

Jó nekünk, reményteleneknek, jó nekünk, hitetleneknek,
jó nekünk: a súly alatt megroppanóknak, jó nekünk,
akiknél gyomorban görcsöl a feszültség,
vesébe kövesedik a kiúttalanság, akiknél
a szíverek rángatózása akárha gúzsainké, akiknél
a szégyen-ütötte foltok tüdőben kékesednek;
jó nekünk, akik esedeznénk a szerelemért,
szerelemben tarthatatlanoknak, jó nekünk,
megjelölteknek, eleve-bélyegzetteknek,
akik ténfergünk errefelé, sápadt testünkkel, riadtan
– tekintetünkben a megrepedt fényű szempár –
akik állunk itt, fókuszaként a kórnak, a hasadásnak
– zsebünkben körmünk-szaggatta lyuk – míg
itt ülünk, csontunkba burkolózva, velőnké húzott bőrrel,
jó nekünk, bizalmatlanoknak,
testig titkolóknak, így éneklő testüeknek, akik

úgy szakadunk rá, robajlunk a hazára, mint
vicceinkben mennyezet a hazugra, jó nekünk, mert
testünk, mint fölemelt, vézna ujj:
megáll a város fölött minden este, és
visszhangos bordáink között vijjogássá nyúlik
a békés harangok hangja.

4.

Kik nem teszünk semmit, kik nem határozunk el semmit,
akik nem fogalmazzuk meg a
paragrafusokat – magunk ellen, akik
nem magyarázzuk még, honnan a keserűség, csak
– mint észrevétlen vérrög – megállunk
gyanútlan szívekben,
kik nem fenyegetjük ujjal a betonerődöket,
nem nyilatkozunk, és nem beszélünk össze,
csak feltöltjük hordalékkal a vizesárkokat,
csak lehúzzuk ingünket szótlanul,
csak fönntartjuk a nyugtalanság jogát,
csak fokozzuk a tehetetlenség dühét,
kik mind többen kérdezzük, hogy elapadjon a válasz,
csak kihasználunk akármit, gyerekhalált, szerelmet –
izmosodják a részvét, csak
szorongunk és idegesítünk, csak
apadó emberségünkkel hivalkodunk a tarthatatlanságig;
idegeink: mint meztelen vezetékek –
mint ártatlan villanycsengők, lapulunk
gázzal teli teremben.

Decrescendo

Hogy igent ne kelljen: míg szabad a hallgatás,
ne mondj nemet;
még
légy eredmény, tehetetlen teher –
Ne tiltakozz, ha léniák szorítják
széledni kész neved!
A papír: terep. írás írás marad.
Csak légy te statisztikai adat!
Tüntető tünet.

Piano

Az ember tudja, hó alatt növekszik
a tavaszok körme – hóvirág, hát
vigyázva jár az erdőn: meglehet
akaratlan, de szép hegyükbe nyír.

1972

Hógyanús horizont

Preludium

Nem tavaszi szél.
Mérget sziszegnek a hegyek.
Állnak szégyenkezve hógyatás bokrok,
múlhatatlan slágerek szíjazzák
a szeretők szívét.
Nincs szó, mely az ajkakat megédesítené.
Rossz csillag áll a város felett.

A szél lába elé

A szél lába elé lehevernek a tócsák; tükreiket
növesztik meghajszolt felhők, s köpdösik
újra meg újra. Hallod: a szomorú csatorna ott a
ház szegélyén, a galambitató, hogy fuldoklik, ne félj:
a villámhárító hiába hízik, ne félj, mi védve vagyunk.
Mint halott, de még tollútkban megmaradt madarak.
Az ablakok nagy szárnya mert a szobára csukódik, és mint
vezetékeken szunnyadó, gyanútlan madarak a
viharban,
lemállik a világról a szoba, és a sínek közé zuhan,
mint egy kődarab.
Mint kirágott narancshéj.
Mert idebent minden, mint kirágott narancshéj. Szerte-
szét köpdösött mogyoróhéjak, mint halott, de még
tollútkban megmaradt madarak; az órák, a vekkerek:
kikészített bőrű békák, mert kivették lelküket,
az időt; nem ébresztenek, csak csengenek, csak
csengenek.
Mint halott, de még tollútkban megmaradt madarak.

Söpretnen szőnyegek és mosatlan konyhakövek, a sarkok
 pókhálói ragasztják-öltik egybe a falakat és bútorokat,
 amik érintésre omlának maroknyi porrá, mint a
 múmiák,
 mint a múmiák, mint kikészített bőrű békák; időtlen
 messzeségekig feszített idegekkel kimunkált mű,
 míves
 kegyetlenség; a halál pillanatának rögzítése, utálatos,
 tündöklő tény, az elmúlás diadala önmaga fölött, a bőr
 titkainak tudása, ördögös tapasztalat, a felszín
 áramos varázsa: ha hozzáérsz, összeomlik, elveszíted,
 elveszíted az egyetlen eredményt, múltad, szerelmed
 párlatát,
 a felszín kenetét, a tündöklésbe borított bőrt, ami
 megvéd,
 ami igazol még. Mint senki más, e titkot úgy tudod;
 mint
 bünszövetség pecsétje hallgatás, miköztünk úgy kapocs,
 hogy
 tudjuk, hogyan takarjuk, óvjuk, tartjuk forró szép
 izgalomnak
 rettegéseinket, mint hazudjuk állhatatosságnak a
 tétlenséget,
 a tehetetlenséget rendeltetésnek, miképp magyarázzuk
 felelősségnek a gyávaságot, egymásnak mindent elnézünk,
 de mindent,
 mert tudjuk a mentegetés módját, ismerjük a
 fáradságot,
 amivel megismertük a mentegetés módját, ezt
 ismertük meg
 jobban mindenkinél, megismertük, mert
 mint vadász, ki halállal kacér, vérző nagy harc után a ritka
 zsákmányt, a trófeát vigyázza: a bizonyítékot, a hitet,
 mert a kitömött, a félelmetességébe merevített vad, a
 tény,
 a látható karmok, ádáz tartás:
 a győzőnek szobra, szobra a győzelem pillanatának,
 a küzdelem emlékműve,
 megszakítatlan küzdéssel hitegető; mi úgy hittük el:
 ha úgy lettünk eggyé, bizony fenyegetetten,
 egymásnak azt jelentjük, mint vadásznak a veszély, holott
 együtt puskára s vadra ügyelni lett volna fontos
 – ó, sok mellébeszélés. Látod: de megtanultuk a
 mentegetés módját, hogy kitapasztaltuk a bőr titkait,
 a látszat lehetőségeit, a hazugság határtalanságát, ó,
 nem egymásnak: egymásért, egymás izmait, idegeit
 kímélve, míg
 elsorvadtak az inak, amik a világhoz kötöttek,
 reflexeink
 elaludtak, ahogy túlaludjuk kislányunk ijedt
 szölongatásait

a délelőttökön, midőn a hagyma- és veritékszag:
szegénységünk legendája beleheli az ablakot, és hamu
és
dohány hemzseg a szalonnahéjon, és útra kell
kelnünk, és
a titkot, a közös nyelvet, az összetartozás, a közös
életbenmaradás, az együttmaradás, az életbenmaradás,
a
tündökletességben maradás titkát, az összetartozás
mindenki előtt varázslatos, mindenki előtt megfejthetetlen
titkát őrizni s fokozni az együtt kitapasztalt
ceremóniákkal: a kölcsönkérések módozataival, a
könyvek,
ruhák, bizsuk, edények, bútorok, szerzett, lopott,
kapott,
kikönyörgött, megvett, csinált vackok, értékek,
emlékek
eladásával, elcserélésével, hitelezésével, kérvények,
haladékok, felmentések szövegezésével,
bocsánatkérések,
kiengesztelések, lekenyerezések, zsarolások,
behízeltetések és
kiegyensúlyozások gyakorlásával, egymásért még
némi hitelre
mi lettünk málló, kopott életünk zálogházi becsüsei,
egyidőben
tettes és ítéletvégrehajtó. Ezért kél minden lázadás:
ha egymásért, csak egymásba marva, mint éhes, oktalan
fogak, ha
nyersebb falatra nincs türelmük, és sorvadva várnak
oly puhát,
mely hasztalanná hullatja őket. Átrághatnánk-e most
annyi
köteléket, annyi köves, vad kétkedésen átkaparhatnánk-e
magunkat
– körmünk megvetemedett – mernénk-e egymásért
indulni, mondd,
egymásra, mondd, ma rátalálnánk? Akarnánk-e ma
indulni egymás felé,
hogy magunkra leljünk? A szél lába elé lehevernek a
tócsák;
tükreiket növesztik meghajszolt felhők, s köpdösik újra meg
újra.

1972

Lapok naptáramról

Errefelé,

kétségbeesett fűcsomók, vak udvarok mindenről vallanak,
mindenről vallanak talpalatnyi kertek,
egy perccel előbb merhető leves, sűrűbben villanó villa,
vall egy kilóval több hús, frissebb kenyér, óvottabb kabát.

Ha hallgat is, hallat magáról, ki itt él. Látod tenyere
történezeit.

Róla vall a friss hóban lábnyoma,
az idénre szűkebbé kopott sarok süppedése.
Látod karácsony táján az alacsonyabb fenyőt, kevésbé cifra
cukrot,
s tudod: a legkisebb is már iskolás.
Róla vallanak mártír-testű fák, ahogy
várják az idők dörrenését a tűzfalak tövében.

Hallgatag hold lóg fölötte, mint régi szentkép a szobafalon.
Szól, énekel, kiált fűrészek, csavarok, összecsattanó korsók
nyelvén,
sóhajt, vall, könyörög, támad nyikorgó ajtók nyelvén,
újságpapír-tömítések nyelvén,
egyre gazdagabb szatyrok, mind viszeresebb lábak,
szárnyasabb, édes konyhák, egyre szűkülő gyomrok,
mind lazább nappalok, szorongóbb álmok nyelvén.

Ezen a nyelven, anyanyelvemen, talán értenénk egymást.
Ezen a nyelven, ha szólnék,
kényszerű titkaim feltörettetnének.
Ezen a nyelven visszaköszönné az egészség.

Idegen lejtésű lépteimet, ha elnyeli a hó, kit vádolhatok?
Különös kisülések sisteregnek idegeimben.
Vörös bácsi öreg, szomorú lova, ami húzta a kis kocsit
vézna
bútorainkkal, már
réges-rég Chagall képein át les szobámba.
Ajándékkal kívántam visszatérni s a sárkány hét fejével,
s hét torka lángjánál mégis még melegszen.

Naptáramról a lapok: leperegnek a szirmok a hetes virágról.
Évszakok tűnnek egymásba ily észrevétlen.
Napjaimat óracsengetés tagolja – hova hallik?
Éveimet a számlák, befizetések – de mennyi, hová, miért?
Füstje gomolyog a szerelemnek – parazsa az anyanyelv
hamujában!
Anyám, anyám, anyám, idegenné lett ujjaimnak a só, amivel
föl kell
szórni a járdát,
ízetlen, ízetlen ma minden falat.

1973

Havaseső hull

Havaseső hull orgonára:
örjáratozik a szél;
megmottozza a sarkonállót,
bokrok közé szúr próbaképp.

Felhőket röntgenez a Hold:
viharral lobos valamennyi,
az emberfia csak nézi, nézi,
s fejet horgászt. Nincs távíródrót,

mely édes hírrel fut a tájba;
a bicska kinyílik a zsebben,
fütykösnek való gallyak, karók,
kínálkodnak heves kövek,

de mindhiába: vetített mozdony
rohan felénk csak, és ki kérdi,
aláfeküdni miért akarnánk
és miért akarnánk oly nagyon?

Eső, ha jő ma

1.

Moccan a liget fakón, nyugtalanul,
az ágak szelet szimatolnak;
kopogja, puhatolja partját a hályogos tó.
Amott a villanytelep meztelen csigolyái,
s a kéményerdő –
fésületlen füstjébe kap, bogozza
a Hold riadólámpa-fénye.

Fegyverkezik az őszi kert:
bokrát tüskére vetkezi;
a palánk tövén harapós gaz;
idegen bokáját kísérő.

*– Eső, ha jő ma éjszaka,
szegénységünket mossa földbe!
Áztasson le minden plakátot,
mely gunyorogva hívogat
oly tájra, hol nem kell kabát;
– eső, ha jő ma éjszaka,
zsolozsmázzon csak altatót,*

*mert fáradtak szeretkezésre,
de vagyunk álomhoz éberek.*

Fohászkodunk, habár a tócsák
színén a jég, mint ablak csörren.
Ablak; szilánkjai e földre
nem zuhannak: alálebegnek.
Szerelmem! élet és halál
között naponta hősen élünk,
fillérek élén kézenállva,
kalimpálva a tapsviharban.

2.

És nemsokára hó hizlalja
az inas bokrokat.
És nemsokára ágaikra
megható rügyek lebbennek.
És nemsokára újra minden,
újra minden, újra minden –
Halott apám, ha hallaná!
Lányom, királylány, meg ne tudd!

Más nem maradt.

Itt rókatűz

lopószik a kertek alatt.

Itt libahúrba kapdosó,
csalán-csicsázta lábon járok,
itt gyűrődő, nyamvadt patak,
hídján a hű szamárfogattal
– belebukni sem hívogat –
cammog az óperenciáig.

Más nem maradt. Csak arra hajlok:
beszélnek helyettünk a fák
– átvágott mondatok sebéből
fakadnak allegóriák;

s csak a bokrokon van remény:
tüskéik hegyén a méreg.
S a kenyérben – mert nincs elég.
Meg a kerítések karóin.

Októbervégi fák

Októbervégi fák, kígyónyelv-ágbogak.
Hógyanús horizont, lázgörbék verdesése.

Valamerre a Nap: kiszívott naspolya;
avaros járda itt, cármedve puhaságú.

Mondják: zsineg és kés a világ vége-hossza,
hát – metszeni köldökzsinórt, netán ütőeret,
– úgy lenne élni jó: kinyílni mint a bicska;
de ez a köd-évad, e földrajzi semmisem!

S ha elkiáltanám magam: szeretlek!?
De nincsenek falak! Eképpen *szó, szó, szó*, – csak
rádcsodálkozom, mint véremre, ha kibuggyan,
hajam csonkjaira borbélyműhely kövén;
vagy Te: a gázcsapon túli ismeretlen;
kóbor repülőgép lakatlan föld felett.

Gittet rágni...

Gittet rágni? – – ostobaság:
Falaz az ablak, mire jó?
Kikaparni? – –

Mi itt vagyunk
Foncsorként.
A haverünk-ablak
Annak szemét vakítja,
Ki
Agyba-fülbe dobálna
Bennünket – – –

Gittet rágni? – –
Ostobaság;
Hogy túrt fogunkat
Bepuházza? – –

Később hát mit akartunk?

Injekciójai életünk
Fecskendezzék egy szeretkezésnyi
Fájdalmat,
Félelmet, szerelmet
– intravénásán –
– Nem döglött tüvel –
Egy embriójai forradalmat – –

Vagy testet, lelket? – –

Mily ájtatos,
Dallamos kürt is bögne értünk;
Vagy Csele *repedt-réz* trombitája

Kérdené kurtán:
Ki alatt ég a farakás,
A csontot, hamut
Ki söpri el? – –

Arcodat elrabolta egy lány egy ócska kendőn – –

Magyarázat majdaniakhoz

És eljön az idő, mikor az ember, pár pohár után
történetbe kezd.
Már bölcsebb, semmint
kipattanják belőle a szó, mint dadogó rügyekből a levél;
de attól is tart: ha hallgat, mint vérrögöt,
úgy köhögheti föl csak egy szédült napon mindazt, ami
szívébe szívódott, tüdejébe ette magát.
Mindazonáltal kevesli, mert ravaszabb már,
az igazságosztó majdani halált is; hát
belekezd egy történetbe:
talán, mint vándor az útszélre hajló áldott almafáról,
valaki szakit belőle s odébbáll.
Nem esik bántódása így, nem károsodik senki sem,
mégis részévé válik, történik valami, életben marad.

Reménye támad.

1974

Akkor sem az volt a jó

Akkor sem a szilva volt a jó, nem a húsa,
csak a kék csörömpölés, a fárapaszlcodás,
az irdatlan fakanalak surrogása a lében,
az asszonyzsivaly.

Akkor sem az volt a jó, nem a
törten is győztes fakard, két téglá közé lőtt
gól;
nem a lobogók, nem a szél, a léggömbök sem,
csak a mesebelien hosszú vonulás.

Akkor sem az volt a jó, nem a víz szirmai, a
sebre borított kendő;
a vérző orromra tapasztott falevél se volt jó,
csak az ájulás dicsősége,
az utcabéli irigység.

Akkor sem az volt a jó, nem a fürdés,
csak a teknő eresztékeiből kivájt kovász, a
konyhakőre sisteredő víz;
nem a meleg; csak a sárkányos torkú kazánok.
Nem az volt az öröm, nem a domborodó has, csak
az érette rágódó köröm
a kérvények érte.

Mindig: árnyéka a fának; az útszéli árok.
Egy könyv porlehellete. Lekésett
vonat után a resti. Napot észrevétető felhő,
labdarúgópályán a himnusz.
Vízállásjelentés éjjelente.
Lecsókolt holmik halmaza, az volt a jó.
Mindig csak az volt a jó, tenyérhólyag.
Aztán
csak illata a virágnak – –

Stabat Mater

Az Anya állt – –
Kémlelte az eget, mintha az Úr felé fordítaná tekintetét;
De egészen más madarak köröztek odafenn: nem hallatszott
Hernyópusztító csicsergés – –

Az Anya állt – –
Összébbhúzta melle fölött a kendőt: sivatagi huzat volt.
Nem értette: miért kellett idáig kapaszkodnia – *Nyomában?*
–
Valami iszonyatos történt, nyilvánvalóan.
De mintha méreghegyű tüskébe markolt volna...

Innen, hogy réveteg, de – valami, reges régentől rémlik
Valami dolga akadt itt? Tömeg. Tömeg lesi tekintetét. Igen.
Csakugyan: előtte
Egy torkon rúgott, ecettel kínzott, még ordító test,
Vakarhatatlan viszkető test,

Töviskoronával. A töviskorona! Hát ez az a tövis?!

Úristen! Föl kell majd fogadni valakiket, akik
Értenek a sziklavájáshoz...
Már nem kell a kendő. Nem fázik. *Azt* kell majd betakarnia,
Azt a fölrepedt bőrű testet;
Azzal a kendővel, amivé
Akkor – hány és hány éve? – egyszer már betakarta ...

Az Anya állt – –
– Mit keresnek itt ezek a nők? El akarták foszlatni a
Szívét, most meg már zokognak... Már
Nem kell a kelengye... Miért itt ez a sok fiatal nő?
Mindenkinek könnyes a szeme, hát legyen is!
Ne lássák a könnytől, amit csak én láthatok;
S amit én suttoghatok, számról se olvashassa le senki:

– Nem mondtam el Neki semmit.
Lásson hát! Lásson engem,
Kit egykor mezítlábam tündöklő kacérsága
Úzött, úzött idáig;
Lássa nyomorúságom:
Hogy meg nem simogat senki,
Hogy gyöngykavicsot senki
Nem zörget sóhajtozva,
Mint József, Józsefem – ő sem – –

Gyógyfűért kujtorogtam,
Mikoron mezítlábam – –

Én nem tudtam, hogy így lesz...
Nagyon soká elvoltál...
Miért is nem volt leányom?
Egy jó hűg észre térít:

Nyafogva havibajról,
Szép haját olajozva – –

Én a Kertről sem tudtam – –
Ha *akkor hiszlek*, mikor még
Édes kisfiam voltál – –
Arcodat elrabolta
Egy lány, egy ócska kendőn – –

Szerelmesek zárandokhelye Lettországbán

Lányomnak, Annának

Kiskendők gyűrűzik a lányok nyakát;
Rejtik csókok nyomát, vagy éppen arra hívva
Kéretik azt a tán sohasem lészent.

Kertalji csermelyek. Melyik hab, hová?
Kavics gáncsolja el, de küzd kőszikla ellen –
Párává egyesül mese és – sosevolt.

Hanemha szivárvány – akármilyen furcsa:
Kislány hímezte kendőn kötővé összeforr,
Dióhang csörög már, majdani messziből.

2.

Kiskendők lobognak a lányok nyakán, és
Párok vonulnak el – a legények vonakodva –
Próbahúséget miképp szenteljenek meg:

„Egymásnak meg nem adni magunkat sohasem?
Kergetőzni a Tiéd leszek és enyém lesz,
Az éppen én s éppen Te?” – évődő kanyonjában,

Amígnem visszatérnek. Csapzottan, fenyőgallyal,
S mártják az ágacskát a csermely vizébe,
S ujjbegyet homlokukhoz, húséget motyogva.

3.

Kiskendők lebegnek a lányok nyakában.
Pillék, s darazsak, mézszagú rózsabokrok;
Özönlik, dúl a nép a jegyespár nyomában,

Aztán a másikéban. Vaku villan s ki látja,
Ki, melyik koszorúslány – ajánlkozó akad –
Ajka görbéd bögésbe, a menyasszony mint vihog,

Míg varangyos égbolt, ticsetócsa felhő
Csukatja napernyők búbájos szárnyait,
S egy másik udvar mögött surran be a bába – –

(Sigulda)

Kolumbusz széljegyzete

Amott hegyvonulatok sejlenek.
A szárazföld vitathatatlan.

A maradék halat azért kár volt fölfalni reggel;
dehát a bor, a végre nem álomra szelídítő...
Pár napi jó szél, s öblöt találunk. Z. matróz
kövér kebleket locsol a fedélzet deszkáira.
Ha szívem lobogna úgy, mint az aprócska zászló odafönt!
Valami? – O, nem, nem gyötör semmiféle balsejtelem.
Csak,
mégis: hát idáig annyi minden;
aranykönny hull majd szememből, ezt is tudom, és
nem kell araszolnom a jóban.
Eszemet vette az öröm? Mióta T. kiáltott – semmi,
semmi tapintható. *Hallom* haláloamat e semmiben.
Ilyen sziréneket idéztél, Homér?

Robinson, fáradalmait pihenőben

– – És volt abban valami megvilágosodás-szerű,
ahogy a csontok felfehérlettek.
Bár eszemnek nyilvánvaló volt, kik faragták le
– fogukkal – róluk a húst,
a szívdobogást egészen más okozta, az,
hogy *egyáltalán*.
Noha nevetségesnek hangzik – és ha másképpen fordul a
dolog, most aligha hallanátok –
már nem bírtam a körmömet rágni...
Akármiféle patakból merítettem: örökkön az én képem,
levesemben a magam hajszála mindig, dehát ezt
ismeritek.
Ám az a perc! Ha étkökké válók akkor, az lett volna jó,
vagy – édes Istenem, talán fölloldoztatok –
az ő gusztusukkal csordul a nyálam! Hogy kívántam!
Egy perc, mondom. Lehet: egy pillanat...

A többit ismeritek. S bár Péntek a megfogott álom
– az árpasör is már hogy ízlik neki! –
megmarkolt az a Pillanat
és nem ereszt.

Scott kapitány, eltávolodóban

Aligha alszom el örökre – kandallóm mellett;
ha mégis: arcom barázdáiról sítalpak nyoma rémlik elő
majd.
Valószínű: ez is csak asszonyom simogató keze által.
Tükörből? – szegény W. szeme rosszabbul bírta...

Különös. Utolsó születésnapom jut eszembe.
Valaki hosszasan igazgatta fotómasináját a támaszponton,
szvetterben ültünk, borok, talán whisky előttünk.
Vajon elkészült az a kép?

Lehet, hogy diadalrivalgással fogadnak.
– a piacon már előttenap olcsóbban adják a
répát, tojást – de kellene most – a kofák, örömükben,
és fölcsendül az „Isten, óvd meg...” a kikötőben.

Hanem a zászló, de másképpen leng majd!
Amundsen igazán úriember, ezek az érmelegítők, amiket
sátrában hátrahagyott, nagyszerűek.
Csak hát sátra csúcsán az a zászló: zászlaja!

A többiek sírtak. Mindegy. A mi kezünkben is bepörgött
az iránytű! Zászló? ostobaság. Isten, fogd ceruzámat,
merthogy a naplóm – –

Boka János gépbe diktálja emlékezéseit

X.

Amikor Ernő anyja téblábolt haldokló fia körül,
– csípte orromat a vasaló alóli ecetszag, ráadásul
ácsferiék is átjöttek, *egy kis csokoládét?* – akkor
úgy döntöttem, hogy fölszedek egy
nőt.
És akkor visszamentem a Csele nővéréhez,
visszaviendő a trombitát.

XX.

Hát igen. Ezek az ibolyaszeműek. Az az ostoba cserép
– merthogy róluk jut eszembe – éppen az ő fejére csücsült.
Persze ő akarta, szegény; fölfázott, mialatt
mint egy béka, a húsos levelek alól
kihallgatta az árulót.

XXX.

Barkaszemhéjú, szíromkezű, gyertyakönnyű! – tapintalak.
Nem hetvenkedek, hallom, amint legörögnek
remingtonbetűid
megcsörrennek az ékezetek szuronyai.
Mondják: rezesbandát dirigálok hajnaltájt, keringőzők és
nyugtomban tenyérrel hasogatok aprófát lepedőmon.

(Egyszer, tényleg, hideg volt Krasznajarszknál, akkor nagyon jó lett volna egy rakás fát megizzasztani – szalonnánk is akadt – de megtiltottam: jelt ad.)

Egyébként hűvös és jó itt minden. Jól tudod: ha leveszik ezt a kötést a szememről meglátlak – vagy megmaradsz. Tehát *még* hetvenkedhetek. Csakhogy éppen itt, azazhogy errefelé? emelték ezt a házat, tehát talán éppen ott, oda, ahol én most, és ahol egyébként *Janónak* sem érte meg a Forint? Tudom, hogy únod. Azt hiszik ezek ó, hogy az ítélet harsonáiról motyogok, holott szárnysegédem trombitája vonít.

XXXX.

Fura dolog ez. Azt hallom, ezeknél most fehér ruha járja. Ez néhol a gyász színe és az én kendőm alatt meg minden fekete, de úgy, mint egy kinematográfiában, ahol minden szembevakít.

XXXXX.

„Édesapám rézágyúja
fel van virágozva,
indulnak már a tüzérek
messze a halálba...”

valami ilyesmit énekeltünk, persze bizonyos szavakat dűnnyögve csak bajsunk alatt – már akinek volt.

Ki a fene – Isten bocsássa meg – szóval, gondolta volna, hogy szart sem érnek a farakások? Egy szőke kis kukac minden szakaszban akadt, ezek ilyenek, visszaopta a zászlót. Aztán a dögkútba is lemászott: némi kaja kellett. Neki is.

Plecsnit akartak mind. Ez a kis szőke is. Mindenkinek élőiről kell mesélni mindent? – – –

Madách, félig már szenderedve

1.

– – Tapodtat sem mozdulok innen!
A fakéreg repedései közt az Univerzum.
Szarvasbogarak tusakodnak, hangyák őrjöngenek
lábamnál;
rovarok ragadnak egymásba.

Mi kell még?
Feltámadunk – rikoltja hülyén a kakas.
Istenem, én aludni szeretnék.

2.

– – tegnap itt járt a pap, beszéltünk
erről-arról, hideg kappan, öreg bor mellett,
s marasztaltam, mert gyanítottam: nyelvén maradt valami
még.
S végül, hogy így meg úgy, kinyögte:
valami perzekutorok kóstolták borát a minap,
lehet, csupán megpihenőben, dehát
az ördög sohasem alszik...
keresztet vetett és elköszönt.

Most csillagokba nézek bambán.

Az asszony odabent szuszog.

3.

– – Egy zárkában! Egy-két hét (mármint a
kellemetlenségek)
után a gép már forog:
kukucskavillanások, löttyök, kenyerek,
pisilés, villanás, kenyerek, löttyök,
morzsák, kanalak, lotyók...
Elábrándozék... Ott tartottam, hogy egy zárkában...

De itt?!

4.

– – Helyére kell billenteni egy festményt;
minő feladat! Egy ujjam sem mozdítom.

Hozzanak lábvizet! – – –

Viszockij

Orbán Katalinnak

És ha vért hányok? – –
Mi közöd hozzá,

Megpuffad a Folyó, s böffen egyet
A hajócskák hasa alatt – –

Egy lány valcer, mazurka,
Postakocsi, cilinder,
Puhára járjuk egyre,
Vagy ropjuk – –

És ha vért hányok? – –
Mi közöd hozzá?

Egyszer elmesélték, hogy
Folyóból vannak a völgyek
És a tengerek szomjanhalnának.

Sampany – jut eszembe! –
Pihepuha, édes kútja a szerelem forrásának,
Mindtovábbá ajzó csalánnyelvecskék, afféle
Önvakarásnak – –

És ha vért hányok? – –
Mi közöd hozzá?

A cilinder, mazurka,
Chopin az édes húron,
azaz, hogy klavíren – –

Az éjszakában csöndes,
Csönd az éjszakában?
Szivarfüst – kajabálnak a madarak. Minek?

Egyre beljebb a galaktika

Hetvenkilenc

Jövök haza, jövök haza
csillagsörétes éjszaka,

élek német szendvicseken,
boron, repülős-vicceken.

Vak lépcsőloholás után
a kulcslyuk szentjánosbogár;

kilincs kattan s még nem tudom,
hogy immár ez nem otthonom.

(Torkolattűzny villanás:
tulipánszirom-rebbenés,

aztán, hogy kitől és miért
– közben ajándék bonttatik,

tűlevelek peregnek így
sztaniol-galacsinok közé – – –

Pofon, ha szállna: Nap-csapás,
térdelés? lenne: kráteres!

– tenném, azazhogy mondanám,
azaz kinek, avagy hová?

ha tudnám már –)

de nem tudom,
hogy mindhiába szó, ököl,

vagy bármi, pénz, imádkozás,
mert szemcsékre hullik a világ

s én szítalom csak a dolgokat
eszelősen és hasztalan;

szűzlány-nyoszolya, kurva-ól,
haver-fekhely, hogy egyremegy,

csórni-eladni hétre-hét,
passzust szerezni, s tépni szét,

s kiszívni szeszesüveget
és injekció-fiolát,

anyám fillérét verni el,
lányom küszöbről küldeni,

kerülni orvost, gondnokot,
apám sírját is, telefont,

még nem tudom, hogy egyremegy;
kék fák a havas ég alatt,

vörös lovak a virradat
szőkészürke homokmezőin

vagy bármi más. Még nem gyanú,
sem félelem, sem látomás,

még annyi csak: jövök haza
csillagsörétes éjszaka;

élek német szendvicseken,
boron, repülő-s-vicceken,

s a taxi még: „uram, hová?”
aztán a lépcsőloholás – –

Kilincs kattán s még nem tudom,
hogymár ez nem otthonom.

A díszletek ma is...

A díszletek ma is hasonlóak, a díszletek,
amikre a kezdet kezdetén alig is figyeltünk:
bazsarózsa alkonyat, felhők csikófeje az égen – mégis
több minden történt közben, mint amit
a cselekményvázlat sejtetett:
a test harsonás öröme, a mediterrán verőfény, a
megbabonázottan munkálkodó kezek, idegek, több –
továbbra is
különb fordulatot vett az egész, a sűgók egyre-másra
értetlenül meredtek példányaikra,
párbeszédünkre nem volt semmi utalás.
Nem volt egyetlen perc sem, amelyben az érzékek
kívánalma
alábbhagyatott volna, vagy a nevetés lett volna kelletlenebb;
mert táskatépés, pofozkodás, párkányról visszarántás,
fojtogatás, csalatás volt egymásnak – vallomás, valamiféle
égi jel, hogy
börtönbeli kenyérbe csempészett fűrészes ez a szerelem, hogy
szöktet ez a szerelem, ha másképp nem: önnön vérünket
veszi,
de nem hágy az inkvizitorok kényére-kedvére.

Már az első...

Befelé húzza a fuldoklót a tó,
Nem löki partra.
Hullafoltok szélednek a szerelmesek bőrén;
Már az első, boldog hörrenésre gyűlnek a kórokozók.

Véltem vala: *szöktet a szerelem*
Az inkvizitorok elől:
Ellobog testünk, vigyoruk elől, szégyenükre – –

De egyremegy.
Addig vetkőzik az ember, míg nincs mire.
Már csak magokról álmodozik,

Toboz pikkelyei alatti sejtelemről;
Békét vél, s lel is,
Madárcsigázta lombok alatt.

Kisimulnak a lepedők,
Mentsétek meg lelkeinket, lobbanják még
Fehéren,
A véletlen fényben – –

Archív

Miért jönnek, jönnek,
Az augusztusok, októberek?
Rohadt Kispest, te édes, ékes földrész!
Én Kolumbusz maradtam, nem lettem Vespuccivé.
Ez a vége persze: a mese csak annyi:
Tudod, egy fason
mentünk vala végig,
Ügy mondják: ceruzafa, hát
Ceruzafa-soron. Egy szálat szakítottál
Ágaskodva
És piros bugyid lelobbant búcsúzóul.

Aztán jöttek az évek, évek:
Kígyónyelv-hold, telihold,
Szüntelen ismétlődők. Kinek, kinek, kinek?
Minduntalan – –

Hogy reccsent, szétfröccsent minden?
Dögtemetést se csináltunk,
Bár búcsúztunk sokáig. Növény is akadt olykor – –

Búcsúztunk, igen, sokáig – –

Fiadat Isten áldja!

Hazakocsizni? Hová?...

*A szél az égből őszt hozott,
Kurtábbak lettek a napok.
A Nap csak olykor csillogott:
A madárhangú tarka lomb
Vigasztalan vetkezett.
Suttogó köd terült a tájra.
Libák rikoltó karavánja
Húzott Délnek – közeledett
A gondfakasztó unalom –
November állt az udvaron.*

Olga? Tatjana? Én – skorpió –
Az égre néztem. Nem hullott még a hó:
Csak Márta: Tatjana dadája
Mellét láttam, a kisregen még tejet adót.
Anyegint még hazakocsiztam...
Magaménál ténfelt a zsidó:
– *Uram, revolver eladó.*

*Potom... (bár látom: nem ágrólszakadt,
Kocsikerekéből is rügy fakad)
Csak tudja...*

Tudom. – (Most jön a goj szöveg...)
Nem úgy! Egy lúd ára, ha nem tömi nagyra,
Nekem megéri, ha a tollát is ideadja!?
– *Uraságodnak élve adom, ha birtokán
Némi lucernát adat neki – –*

– – Hát így kezdődött. Márta boszorkány – –
A lapos Olga. S Isten bocsássa meg
(Meg Jevgenyij – a szemét sose láttató Tánya:
Anyeginnak miért „Júliája”?
Mit mellébeszélni?: ki a könyvbéli sorokat
Böngészve vélt és párnáját ölelve
Nyálából nyelt új csókokat.)

Nem kellett volna később az a Bál...
Gremin? Az később jött. Tánya jól járt.
Olgáról semmi hír. *Zsenyát* sajnálom
(Gyűlölöm ezt a szót): szerettem. Hazakocsiztam.
Hazakocsizni? Hová? A Sose való végbe?
Ennékem kijutott az édes

Torkolattűz.

A havazás pár napig váratott még.
Csúnyán kínozott a vézna Hold.
A Sápkörost soha nem szerettem.
Nem volt ő lényeg. A kifröccseni kívánó tej:
Az volt. S hogy jobbágyim azt a ludat
Csak megették. *Kósernek* hibás lett volna? Jóleshetett,
Mindegy. Potom...? Kinek, kinek? Ravasz? *Ravasz?*
Szótárt matat a magamfajta,
Mígnem a *meghúzzákig* elér...

Én megúsztam: innen, fönnebről könnyű!?

Nem úgy mint szegény, akkor borsostalpú Zsenyának – –

S hogy egy valcer vala az Ómega s az Alfa – –

Leeuwenhoek

*posztókereskedő, portás és üvegcsiszoló naplójából,
a mikroszkóp kimunkálása alatti évtizedekből, Németalföld.*

1. (ezerháromszázhuszonhatodik oldal)

– – Azért ez elrettentő:

Csak nézem, okuláréin elé még egy üvegkorongot mozgatva
Az apró rubintokat, fogaskerekeket, és
Szüntelen hallom, amint a felcser kése alatt
Ereim ropognak.

– – Egy pompás tükör előttem. Nincs oly csavarka,
Alkalmasint tűhegnyei,

Amire rá ne koppanna a fénye. Csakhogy!

– Bár a rendelést teljesíteni kell –

Olykor elbólintok. És egy szempillantás alatt
Fényfonalak cikáznak. De mi az, hogy szempillantás?
A tükörben a magam halálra únt, *deolyankor*
Részegként kancsalító szempáromat látom.
És aztán,

Mi az, ami a szempillantás alatt?

2. (Második füzet és harmadik füzet, számozatlan oldal)

Persze könyvelni kell a kimutatásokat,

Bocsánat, könyvelni kell.

A feleségemnek szánt tafotákat nem számítom bele;

Az annyi, meg annyi, naponta 78 kapucsengetés,

Egy vég posztó, – Nem rossz:

Ennyiből kijövök. A gyertya, a faszén... A

Borbélytól pár üvegroncs: a kabátjára gallér – –
Azért még mindig nem tudom, nem hegyesebbek-e azok a
Túhegyeknek tűnő valamik az órám piszkáltában – –

Valami évtizede idegesít.
Az Isten verje meg, megint kaput kell nyitni!
És csak a szememet rontom. Egyrőf, félrőf...
Csak ez a kapucsengettyű – –
És hány mérföldnyi számoszlop, ami még hátra van? – –

3. (Tizenharmadik és tizennegyedik füzet,
a kiszakított lapok miatt a számozás nem hiteles.)

– – Mostanában különös dolgok történnek velem.
Higgadt ember hírében állok – messzi földön híre vagyon
Posztókereskedésemnek s bár szerénységem tiltaná –
Habár kérkedtem már vele – köztiszteletben álló

Portás is vagyok, afféle Cerberus a pokolféle Város
Egy kapujánál. De,

Hogy szavamat ne veszítsem, mostanában
Különös dolgok történnek velem. Dudorászok:

*Csillaggal pattanásos menny bolt,
Kamaszlány arcú,
Tündöklő, elérhetetlen – –*

De – valahogy nem nézek föl az égre, mégis –
Valamit gyanítok. (Nem ropom a táncot örömben,
Mert sok spulni cérnát kell addig még...
Dehát csiklánd ez a gyanítás.)
A felcser azt mondta, mi több, a Doktor is vizslatva
Nézegetett
Szemüvegén át, (amit melleleg
Én csiszolgattam, no, csak amolyan
Honoráriumképpen, nem akadván más a környéken.)
Hovatovább bőbeszédű leszek. Nem elég a
Csillaggal pattanásos mennybolt, azt mondja, rá akarom
venni,
Hogy kukacokat lásson a szemüvege meg néhány
– Mesterien csiszolt! – üvegcserép mögül – –

Egy cigarettacsonk világot

Az ember görcsöl. És az erek is szűkülnek.
Egyre beljebb a Galaktika.
A patikák csodás világa:

A pirulák csillagrendszere?

Valahol másutt keresendő minden.
Minden? Se kinn, se bent,
Se itt, se távol?
Egy cigarettacsonk világol –

Zöld növény hajlik pofámba.
Cserepes. Ajándék Anyámtól.
Öntözni? Nem azt kell. Isten tudja?...
Szél és Szerelem. Kifli csücske
Leharapni egy majdani
Csók előjátékként – – Közjátékok ezek csak.

Az ember görcsöl, s a Galaktika – –
Imént hallom a rádióból: legfénylőbb csillagrendszerek
A *fekete lyukak* birodalma, csak hát *a tér görbülete*...
Vagy távcsövek... Szél és szerelem?
Kifli csücske? és patikák világa?
A kipisilhetetlen Galaktika. Vagy
Valahol másutt keresendő minden?

Félelem

Nem küldtelek el, csak hetekkel később észrevettem, hogy
Nem beszélgetek Veled,
Nem szólongatlak, habár lehet,
Olykor csak úgy mondogattam, Istenem, segíts, hogy
Ne legyen nagy baj, közben
Bokor alá képzeltem magam valamiféle lánnyal,
kazalhajúval

Csak amikor kiderült, pontosabban megfélemlítettem,
Hogy valami csavar hiányzik az agyamból,
Tehát, amikor tudatosították bennem, hogy
Anyagból vagyok s leginkább szükségem lett volna
Valami mesebelire és egyáltalán:
Vagy nem hittelek igazán, csak motyogtalak,
S mióta nem teszem, azóta létezel igazából? –

Mindenesetre nem a varrodoboz ömlik az
Égre éjszaka –
Miért, miért, miért? Ez iszonyú!
Talentum? egy bomlott agy szüleményei!
Rettenetesen félek.

Nem löktelek el, csak észrevettem...
S most nem *szitálja* a fényt a lomb,
És nem az ő haja az édes selyemfenyő –

A bepisilt lepedő, a diódák koponyámon –
Nem küldtelek el, csak észrevettem,
Hogy nem beszélgetek Veled,
Hogy nem nyalogatom elküldhetetlen levelek borítékján
Az enyvet és nem repülőknek
Valók a napilapok. Hová lettél? Hát ennyire egyszerű
az egész?
Hogy nem tanfolyamok. Hogy csak egy tűszúrás?
Hogy mindenesetre nem varródoboz ömlik az
Égre éjszaka, vagy? –
Szalámiban a zsírdarabok, nem kell fölnézni az égre!
A vázában maradó bűz, hogy visszatérésedért –
Mert irtózatos a félelem a lepedőktől, a vízajtó
Piruláktól, hogy nem lehet kiszellőztetni, hogy
Nem lesz szagtalán meztelen talpa alá a szőnyeg,
Ha jó –

Faust

Többet tudok és mégannyit sejtek,
Többet, mint kémiaából, de Valaki
Számra illeszti ujját:
A Sátán? Ugyan, csak így neveztem,
Lombikomból gőzölgő bűz csupán,
Vele ha párolognék? Most belenyilallt fogamba – –
Ha így szeretnél, Margit: havat rázó szalcállal,
Pontnyi – de istenúccse – tüzelő szememmel,
Levedlett lombjaim avarjában ha járnál:
Ifjúvá izmosodnék, csupán csak rámvetődő
Árnyadtól: napsugár az!
A közelgő éj csuhája testemen selyem volna,
Nem érinthetnélek, mégis, vegyszertől mocskos ujjam
Hold-fehéren ragyogna, és homlokom Hold-fehéren – –
Neved, ha suttoghatnám, ajkamon lázasodna – –
Nem szólok.
Semmi Sátán is. Csak porhüvely a jussom,
Régen tudom már, s nem portéka a lelkem;
Teliholdkor, ilyenkor, csak kutya vagyok, vonyító – –

Egy festmény képaláírása

Irina Raksának

Vándorol, vándorol a hold – – –

Horgászbotom az éjben

Hűséges mutató
A rezzenetlen vízen.

Idő, idő, idő?
Ej, mindez szófecsérlés.
Te lány, lányom, leányom!
Kerülöd, lásd, e képen
Anyád tekintetét,

Hogy ne szóljon, szót se, semmit,
Hisz sejted, hogy rég tudom már
– Magamról – amitől félsz.

Ne féljetek! pecázok,
S még kukucskálok minden
Leányszállóval szemközt,
És megfestem hátamat:
Tükrében arcotoknak,

Ne féljetek!
Csak vendég,
Csak vendég kerüljék mindig,
S mindig beljebb a házba,
Mert voltam volt én is gazda!

Ej, mindez szófecsérlés;

Az égbe vadludak vájnak.

A horgász, a horgász csak hallgat – – –

Készült 500 példányban

**Ez a
424
példány**

**ISBN 963 650 596 9
ISSN 0866 – 4420**

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

**960255 Tótfalusi Tannyomda, Budapest
Felelős vezető Nagy Lajos igazgató**

Terjeszti a Könyvtárellátó Vállalat
Megvásárolható az V. Honvéd u. 5., V. Mérleg u. 6.,
VI. Andrásy út 45., XIII. Szent István krt. 26.
és a XIII. Váci út 19. szám alatti budapesti könyvesboltokban.
